

**Plan działania Urzędu Miejskiego w Zabrzu
na rzecz poprawy zapewniania
dostępności osobom ze szczególnymi
potrzebami na lata 2025 - 2029**

Data utworzenia dokumentu

2025-08-18

Spis treści

Wstęp	3
Podstawa prawna	3
Dokumenty wewnętrzne podmiotu dotyczące dostępności	4
Osoby ze szczególnymi potrzebami	4
Analiza stanu zastanego	5
Cel i działania	5
Harmonogram realizacji	7
Dostępność architektoniczna	7
Dostępność cyfrowa	12
Dostępność informacyjno-komunikacyjna	13
Pozostałe działania	17
Szacowany koszt realizacji planu	18
Monitoring realizacji.....	18

Wstęp

Przygotowaliśmy plan działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Będziemy realizować ten plan, żeby zwiększyć dostępność architektoniczną, cyfrową i informacyjno-komunikacyjną. Poprawi to jakość życia osób ze szczególnymi potrzebami, na przykład osób z niepełnosprawnością, seniorów, dzieci i innym. Przygotowaliśmy ten plan zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Plan obejmuje 4 obszary dostępności:

- dostępność architektoniczna,
- dostępność cyfrowa,
- dostępność informacyjno- komunikacyjna,
- pozostałe działania.

Jeżeli nie mogliśmy przyporządkować działania do rodzaju dostępności, umieszczaliśmy je w obszarze "pozostałe działania". Znajdziesz tam działania dotyczące na przykład:

- działań związanych z zatrudnieniem (rekrutacja, miejsca pracy)
- współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- szkolenia pracowników;
- informowania o działaniach na rzecz dostępności;
- podnoszenia jakości obsługi klientów.

W dalszej części planu stosujemy nazwę podmiot, która określa naszą instytucję.

Podstawa prawna

Podstawą prawną do przygotowania planu na rzecz poprawy dostępności jest Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2019 poz. 1696).

Ustawa jest powiązana z Konwencją ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami sporządzoną w Nowym Jorku 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. 2012 poz.1169).

Inne ustawy dotyczące dostępności:

- ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. 2019 poz. 848),

- ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz.U. 2011 Nr 209 poz. 1243).

Przy tworzeniu planu uznaliśmy za istotne jeszcze inne ustawy, rozporządzenia i przepisy wewnętrzne. Część z nich dotyczy wprost dostępności, a część sposobu naszego działania.

Dokumenty wewnętrzne podmiotu dotyczące dostępności

1. Miejski Standard Dostępności Miasta Zabrze z dnia 17 kwietnia 2024 r.
2. Standardy Dostępności w Samorządzie

Osoby ze szczególnymi potrzebami

Na potrzeby planu przyjęliśmy, że "osoba ze szczególnymi potrzebami" to osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

Taka definicja oznacza, że są to osoby z niepełnosprawnością, ale także inne osoby, na przykład:

- poruszające się na wózku lub o kulach,
- kurierzy i dostawcy z ciężkimi przesyłkami,
- rodzice z wózkami dziecięcymi,
- niewidome i słabowidzące,
- z niepełnosprawnością słuchu, Głusi,
- głuchoniewidome – z jednoczesnym uszkodzeniem wzroku i słuchu,
- z zaburzeniami psychicznymi,
- z niepełnosprawnością intelektualną,
- cudzoziemcy,
- mające trudności w komunikowaniu się z otoczeniem
- o nietypowym wzroście (bardzo niskie lub bardzo wysokie),
- starsze, u których szczególne potrzeby pojawiły się wraz z wiekiem,

- kobiety w ciąży.

Każdy może mieć szczególne potrzeby na jakimś etapie życia lub w konkretnej sytuacji. Dostępność pomaga wszystkim.

Analiza stanu zastanego

Mieścimy się w 12 budynkach. Jesteśmy administratorem 7 stron internetowych.

Przed przystąpieniem do przygotowania planu wykonaliśmy audyt dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej oraz cyfrowej.

Cel i działania

Celem planu jest stopniowe zwiększanie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Plan zawiera działania i harmonogram ich realizacji. Zrealizowane działania podniosą dostępność i poprawią jakość życia wszystkich. Będzie to możliwe dzięki zmianie podejścia do osób ze szczególnymi potrzebami oraz projektowaniu usług dostępnych dla wszystkich. Zmiany będą dotyczyć zarówno pracowników, jak i ludzi z zewnątrz, na przykład klientów.

Cel planu zostanie zrealizowany poprzez następujące działania:

1. Działania w obszarze dostępności architektonicznej

- 1.1. Oznakowanie schodów wewnętrznych taśmą kontrastową..
- 1.2. Dostosowanie dwóch toalet dla osób ze szczególnymi potrzebami – ul. Powstańców Śl..
- 1.3. Dostosowanie stanowisk obsługi klienta.
- 1.4. Fakturowe oznaczenia nawierzchni (w tym pola uwagi na zewnątrz, montaż).
- 1.5. Kontrastowe nakładki na stopnie schodów.
- 1.6. Krzesła spoczynkowe z podłokietnikami na korytarze.
- 1.7. Krzesło ewakuacyjne.
- 1.8. Modernizacja wind.
- 1.9. Wykonanie dokumentacji projektowej (dot. remontu toalet).

2. Działania w obszarze dostępności cyfrowej

2.1. Dostosowanie strony internetowej www.miastrzabrze.pl do standardu WCAG 2.1.

3. Działania w obszarze dostępności informacyjno-komunikacyjnej

3.1. Pętla indukcyjna stacjonarna.

3.2. Pętla indukcyjna stanowiskowa.

3.3. Ramka do składania podpisu.

3.4. Wymiana i uzupełnienie tablic informacyjnych.

3.5. Zapewnienie usługi tłumacza PJM online.

3.6. Plan tyflograficzny.

3.7. System znaczników udźwiękowiających.

4. Działania w obszarze pozostałych działaniach

4.1. Szkolenia dla pracowników.

Harmonogram realizacji

Dostępność architektoniczna

1. Oznakowanie schodów wewnętrznych taśmą kontrastową.

- **Opis:** Prawidłowe oznakowanie poziome (malowanie kopert na niebiesko) i pionowe miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami w budynku UM przy ul. Wolności 286
- **Lokalizacja:** parking, ul. Wolności 286
- **Finansowanie:** w ramach środków własnych Miasta Zabrze lub środków zewnętrznych krajowych i zagranicznych
- **Priorytet:** Średni - wynikający wprost z przepisów
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2028-12-31

2. Dostosowanie dwóch toalet dla osób ze szczególnymi potrzebami – ul. Powstańców Śl.

- **Opis:** Modernizacja i pełne dostosowanie dwóch toalet w budynku przy ul. Powstańców Śląskich 5-7 zgodnie z przygotowaną dokumentacją projektową.
- **Lokalizacja:** ul. Powstańców Śląskich 5-7
- **Finansowanie:** w ramach środków z grantu w ramach projektu Dostępny Samorząd 2.0
- **Priorytet:** Wysoki - wynikający wprost z przepisów

- **Data początkowa:** 2026-04-01
- **Data końcowa:** 2026-12-31

3. Dostosowanie stanowisk obsługi klienta

- **Opis:** Obniżenie części lad w punkcie informacyjnym (ul. Powstańców Śl.) i Sali Obsługi Klienta (ul. Wolności) oraz dostosowanie biurek w pokojach obsługi.
- **Lokalizacja:** ul. Powstańców Śląskich 5-7 oraz ul. Wolności 286
- **Finansowanie:** w ramach środków własnych Miasta Zabrze lub środków zewnętrznych krajowych i zagranicznych
- **Priorytet:** Średni - wynikający z dobrych praktyk, ale nie z przepisów
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2029-12-31

4. Fakturowe oznaczenia nawierzchni (w tym pola uwagi na zewnątrz, montaż)

- **Opis:** Montaż pasów prowadzących i pól uwagi przed wejściami do budynków, przed schodami zewnętrznymi i wewnętrznymi oraz pochylniami.
- **Lokalizacja:** ul. Powstańców Śląskich 5-7 oraz ul. Wolności 286
- **Finansowanie:** w ramach środków z grantu w ramach projektu Dostępny Samorząd 2.0
- **Priorytet:** Wysoki - wynikający z dobrych praktyk i przepisów
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2026-12-31

5. Kontrastowe nakładki na stopnie schodów

- **Opis:** Montaż kontrastowych, antypoślizgowych nakładek na krawędziach pierwszego i ostatniego stopnia w każdym biegu schodów w obu budynkach.
- **Lokalizacja:** ul. Powstańców Śląskich 5-7 oraz ul. Wolności 286
- **Finansowanie:** w ramach środków z grantu w ramach projektu Dostępny Samorząd 2.0
- **Priorytet:** Wysoki - wynikający wprost z przepisów
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2026-12-31

6. Krzesła spoczynkowe z podłokietnikami na korytarze

- **Opis:** Zakup i montaż ergonomicznych krzeseł z podłokietnikami w wyznaczonych strefach odpoczynku na korytarzach
- **Lokalizacja:** ul. Powstańców Śląskich 5-7
- **Finansowanie:** w ramach środków z grantu w ramach projektu Dostępny Samorząd 2.0
- **Priorytet:** Wysoki - wynikający z dobrych praktyk
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2026-06-30

7. Krzesło ewakuacyjne

- **Opis:** Zakup dodatkowych krzeseł ewakuacyjnych w celu zapewnienia minimum jednego krzesła na każdej klatce schodowej w obu budynkach.
- **Lokalizacja:** ul. Powstańców Śląskich 5-7 oraz ul. Wolności 286
- **Finansowanie:** w ramach środków z grantu w ramach projektu Dostępny Samorząd 2.0
- **Priorytet:** Wysoki - wynikający wprost z przepisów
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2026-06-30

8. Modernizacja wind

- **Opis:** Uzupełnienie poręczy, montaż luster, wdrożenie informacji głosowej oraz poprawa oznakowania paneli sterujących w windach w obu budynkach.
- **Lokalizacja:** ul. Powstańców Śląskich 5-7 oraz ul. Wolności 286
- **Finansowanie:** w ramach środków własnych Miasta Zabrze lub środków zewnętrznych krajowych i zagranicznych
- **Priorytet:** Średni - wynikający z dobrych praktyk, ale nie z przepisów
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2029-12-31

9. Wykonanie dokumentacji projektowej (dot. remontu toalet)

- **Opis:** Przygotowanie projektu budowlanego i wykonawczego dla modernizacji dwóch toalet w budynku przy ul. Powstańców Śląskich 5-7 w celu ich pełnego dostosowania do potrzeb OzN.
- **Lokalizacja:** ul. Powstańców Śląskich 5-7
- **Finansowanie:** w ramach środków z grantu w ramach projektu Dostępny Samorząd 2.0
- **Priorytet:** Wysoki - wynikający wprost z przepisów
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2026-03-31

Dostępność cyfrowa

1. Dostosowanie strony internetowej www.miaستozabrze.pl do standardu WCAG 2.1

- **Opis:** Wdrożenie rekomendacji z audytu dostępności cyfrowej, m.in. uzupełnienie tekstów alternatywnych, dodanie audiodeskrypcji do materiałów wideo, poprawa struktury nagłówków i linków, naprawa mechanizmu pomijania bloków.
- **Lokalizacja:** Dotyczy obu lokalizacji (usługa cyfrowa)
- **Finansowanie:** w ramach środków własnych Miasta Zabrze lub środków zewnętrznych krajowych i zagranicznych
- **Priorytet:** Średni - wynikający wprost z przepisów
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2028-12-31

Dostępność informacyjno-komunikacyjna

1. Pętla indukcyjna stacjonarna

- **Opis:** Zakup i montaż pętli indukcyjnej obwodowej w sali konferencyjnej w budynku przy ul. Wolności 286.
- **Lokalizacja:** ul. Wolności 286
- **Finansowanie:** w ramach środków z grantu w ramach projektu Dostępny Samorząd 2.0
- **Priorytet:** Wysoki - wynikający wprost z przepisów
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2026-12-31

2. Pętla indukcyjna stanowiskowa

- **Opis:** Zakup i instalacja pętli indukcyjnej stanowiskowej w punkcie informacyjnym w budynku przy ul. Powstańców Śląskich 5-7.
- **Lokalizacja:** ul. Powstańców Śląskich 5-7
- **Finansowanie:** w ramach środków z grantu w ramach projektu Dostępny Samorząd 2.0
- **Priorytet:** Wysoki - wynikający wprost z przepisów
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2026-12-31

3. Ramka do składania podpisu

- **Opis:** Zakup i udostępnienie w punktach obsługi klienta ramek ułatwiających składanie podpisu osobom z niepełnosprawnością wzroku.
- **Lokalizacja:** ul. Powstańców Śląskich 5-7 oraz ul. Wolności 286
- **Finansowanie:** w ramach środków z grantu w ramach projektu Dostępny Samorząd 2.0
- **Priorytet:** Wysoki - wynikający z dobrych praktyk
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2026-03-31

4. Wymiana i uzupełnienie tablic informacyjnych

- **Opis:** Wymiana tablic i tabliczek informacyjnych na zgodne z wytycznymi dostępności (kontrast, wielkość czcionki) oraz uzupełnienie ich o oznaczenia w alfabecie Braille'a.
- **Lokalizacja:** ul. Powstańców Śląskich 5-7 oraz ul. Wolności 286
- **Finansowanie:** w ramach środków własnych Miasta Zabrze lub środków zewnętrznych krajowych i zagranicznych
- **Priorytet:** Średni - wynikający z dobrych praktyk, ale nie z przepisów
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2029-12-31

5. Zapewnienie usługi tłumacza PJM online

- **Lokalizacja:** ul. Powstańców Śląskich 5-7 oraz ul. Wolności 286
- **Finansowanie:** w ramach środków własnych Miasta Zabrze lub środków zewnętrznych krajowych i zagranicznych
- **Priorytet:** Średni - wynikający wprost z przepisów
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2028-12-31

6. Plan tyflograficzny

- **Opis:** Zakup i montaż planu tyflograficznego (mapy dotykowej) w holu głównym budynku przy ul. Powstańców Śląskich 5-7.
- **Lokalizacja:** ul. Powstańców Śląskich 5-7
- **Finansowanie:** w ramach środków z grantu w ramach projektu Dostępny Samorząd 2.0
- **Priorytet:** Wysoki - wynikający z dobrych praktyk
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2026-12-31

7. System znaczników udźwiękawiających

- **Opis:** Zakup i montaż znaczników dźwiękowych (np. typu beacon) przy wejściach głównych oraz w kluczowych punktach komunikacyjnych obu budynków.
- **Lokalizacja:** ul. Powstańców Śląskich 5-7 oraz ul. Wolności 286
- **Finansowanie:** w ramach środków z grantu w ramach projektu Dostępny Samorząd 2.0
- **Priorytet:** Wysoki - wynikający z dobrych praktyk
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2026-12-31

Pozostałe działania

1. Szkolenia dla pracowników

- **Opis:** Przeprowadzenie szkoleń dla personelu z zakresu obsługi klienta ze szczególnymi potrzebami oraz z zasad ewakuacji OzN.
- **Lokalizacja:** Dotyczy obu lokalizacji
- **Finansowanie:** w ramach środków własnych Miasta Zabrze lub środków zewnętrznych krajowych i zagranicznych
- **Priorytet:** Średni - wynikający z dobrych praktyk
- **Data początkowa:** 2025-10-01
- **Data końcowa:** 2029-12-31

Szacowany koszt realizacji planu

1. Dostępność architektoniczna: **0 zł**
2. Dostępność cyfrowa: **0 zł**
3. Dostępność informacyjno-komunikacyjna: **0 zł**
4. Pozostałe działania: **0 zł**

Suma szacowanych kosztów: **0 zł**

Monitoring realizacji

Koordinator/ka do spraw dostępności będzie prowadzić stały monitoring realizacji planu. Po zakończeniu każdego roku realizacji planu przygotuje sprawozdanie. Sprawozdanie ma być gotowe do 31 stycznia.

Sprawozdanie powinno zawierać informacje o zrealizowanych działaniach wraz z ich liczbą, czasem realizacji oraz kosztem, a także wnioski oraz rekomendacje do dalszego działania lub zmian w planie. Kierownik podmiotu przyjmuje sprawozdanie, a koordynator/ka aktualizuje plan, o ile jest to konieczne. Taka konieczność może wynikać z treści sprawozdania lub z innych powodów. Plan trzeba zaktualizować przede wszystkim wtedy, gdy jakieś działanie nie zostało zrealizowane zgodnie z planem. Mogą się pojawić inne sytuacje, na przykład zmiana przepisów, pojawienie się nowych rozwiązań technicznych lub pojawienie się kolejnych obszarów wymagających zapewnienia dostępności.

Kierownik podmiotu zatwierdza zaktualizowany plan i zleca opublikowanie go w biuletynie informacji publicznej.

Plan został przygotowany przez: Renata Skrok – Koordynator ds. dostępności

Osoba zatwierdzająca plan: Ewa Weber - pełniąca funkcję Prezydenta Miasta Zabrze